

Wydatki na kary umowne w estońskim CIT – przełomowa interpretacja

Wydatki na kary umowne w estońskim CIT – przełomowa interpretacja / Shutterstock

Krajowa Informacja Skarbowa podzieliła stanowisko podatnika w sprawie kwalifikacji wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą na gruncie estońskiego CIT. Przedmiotem wątpliwości w sprawie była kwestia ustalenia czy ponoszone przez podatnika wydatki na kary umowne względem kontrahenta, stanowiły dochód w zakresie wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą i tym samym, czy podlegały opodatkowaniu ryczałtem od dochodów spółek. Organ podatkowy przyznał podatnikowi rację, wydając decyzję o przełomowym znaczeniu dla firm rozliczających się na estońskim CIT.

Firma działająca na co dzień w branży drzewnej, zdecydowała się wystąpić z wnioskiem o wydanie interpretacji podatkowej w sprawie dotyczącej ponoszonych przez nią wydatków na kary umowne w relacji z Kontrahentem. I tak, firma w związku ze wzrostem cen paliw opałowyczych w perspektywie następstw wojny na Ukrainie podpisała umowę na [zakup](#) wylicytowanego drewna w kwocie pięciokrotnie przewyższającej wcześniej obowiązującą cenę surowca. Aktualnie popyt na drewno załamał się i można je kupić po cenie około dwukrotnie niższej od tej zakontraktowanej przez Podatnika.

Na tle opisanej sytuacji – Podatnik nie odbierał, zakontraktowanego drewna i ponosił kary umowne w wysokości 10% wartości drewna wylicytowanego wcześniej na aukcji. Przypomnijmy, że podatnikom opłacającym kary umowne, którzy wybrali estoński CIT grozi ryzyko kwalifikacji wydatków ponoszonych na te kary, jako wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą. Taka kwalifikacja stwarza obowiązek zapłaty podatku z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą – do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym wykonano świadczenie na poczet kary umownej.

Podatnik dokonując zintegrowanej wykładni językowej, systemowej i celowościowej przepisów ustawy o estońskim CIT poddał pod wątpliwość opodatkowanie kar umownych w jego relacji z kontrahentem, stwierdzając – że ponoszone przez Niego wydatki na kary umowne na rzecz kontrahenta nie stanowią kategorii wydatków określonych art. 28m ust. 1 pkt. 3 ustawy o CIT, pozostający tym samym wolne od opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek. W ocenie podatnika, wydatki z tytułu kar umownych, co do zasady są związane z uzyskiwaniem przychodów oraz zabezpieczeniem źródła przychodów, ponieważ celem poniesienia tych wydatków jest uniknięcie realizowania niekorzystnej umowy, a sama umowa zawarta została w celu uzyskania przychodów i niewątpliwie, jest związana z działalnością gospodarczą.

Mając na względzie podobieństwo wydatków związanych z działalnością gospodarczą z wydatkami stanowiącymi koszt uzyskania przychodów w rozumieniu art. 15 ust. 1 ustawy o CIT na płaszczyźnie celowościowej poniesienia tych wydatków – Podatnik stwierdził, że wydatki na kary umowne w zakontraktowanym stosunku z kontrahentem, w żaden miar nie mogą stanowić kategorii dochodu podlegającego opodatkowaniu [ryczałtem](#) od dochodów spółek.

Podatnik zwrócił uwagę administracji skarbowej, na fakt, że nakładane kary umowne są wynikiem bezpośredniego dążenia do osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, wpisując się tym samym w definicję kosztów uzyskania przychodów z art. 15 ust. 1 ustawy o CIT. Spółka reagując w elastyczny sposób na realia rynkowe dotyczące branży produkcji drzewnej realizuje przy tym immamentną cechę [działalności gospodarczej](#), która wyróżnia ją od innego rodzaju aktywności – tj. cechę jej zarobkowego charakteru.

Administracja skarbowa przyznała rację Podatnikowi, stwierdzając, że jeżeli w istocie spółka w elastyczny sposób reaguje na realia rynkowe dotyczące branży produkcji drzewnej, czym realizuje zarobkowy charakter działalności, a działania Podatnika są uzasadnione ekonomicznie i racjonalnie gospodarczo to brak jest podstaw, aby uznać ponoszony wydatek na kary umowne jako niezwiązany z działalnością gospodarczą. Wydatki na tak określone kary umowne, są bowiem wydatkami ponoszonymi w toku podstawowej działalności gospodarczej spółki – wykazują zatem związek z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Nowo wydana interpretacja przez KIS otwiera przełomową linię interpretacyjną dla podatników rozliczających się z w ramach estońskiego CIT. Pojawiające się kary umowne w stosunkach zobowiązaniowych za sprawą coraz mniej przewidywalnego obrotu gospodarczego – zdaniem administracji skarbowej w połowie 2023 r. nie stanowią przesłanki do opodatkowania tych wydatków ryczałtem od dochodów spółek. Zarysowuje to coraz bardziej pozytywny trend dla firm zastanawiających się nad wyborem tej formy opodatkowania. Estoński CIT okazuje się więc korzystny podatkowo, również na tle bardziej skomplikowanych wątpliwości interpretacyjnych.

Sygnatura omawianej interpretacji podatkowej: 0111-KDIB1-2.4.010.257.2023.1.END

Piotr Aleksiejuk, radca prawny, Wojarska Aleksiejuk & Wspólnicy

Baltazar Witek, asystent prawny, Wojarska Aleksiejuk & Wspólnicy

Czy podatnicy estońskiego CIT podlegają przepisom o cenach transferowych?

[zobacz również](#)